

**ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ЗВІТ ВИКЛАДАЧА
НАЦІОНАЛЬНОГО ЮРИДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО ЗА 2021 РІК**

1. Музика Тетяна Олександрівна.
2. Кандидат юридичних наук, асистент кафедри цивільного права № 2.
3. Тема і обсяг запланованої річної науково-дослідницької роботи: Вирішення питань тлумачення змісту оціночних понять – 1,5 д.а.
4. Тема і обсяг фактично виконаної науково-дослідницької роботи: Вирішення питань тлумачення змісту оціночних понять – 2,13 д.а.

4.1. Форма впровадження НДР:

Наукові статті:

- 1.Музика Т. О. Застосування оціночних понять як умов примусового припинення права на частку в спільному житлі. *The Journal of Eastern European Law / Журнал східноєвропейського права.* 2021. № 94. С. 94–101. URL: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2021/11/muzyka_94.pdf. – 0,7 д.а.
- 2.Музика Т. О. Поняття придатності житла як об'єкта прав власності та користування з погляду його оціночності. *Юридичний науковий електронний журнал.* 2021. № 10. С. 141–144. URL: http://www.lsej.org.ua/10_2021/36.pdf. – 0,7 д.а.

Тези наукових доповідей та повідомлень:

1. Музика Т. О. Різномасштабність поняття юридичної відповідальності в контексті засад чинного цивільного законодавства України. *Проблеми вдосконалення приватноправових механізмів набуття, передачі, здійснення та захисту суб'єктивних цивільних та сімейних прав* : матеріали науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Чингізхана Нуфатовича Азімова (Харків, 16 грудня 2020 р.). Харків, 2020. С. 161–163. – 0,23 д.а.
2. Музика Т. О. Право/обов'язок сплати неустойки та зменшення її розміру судом у контексті засад диспозитивності та передбачуваності правового регулювання. *Проблеми цивільного права та процесу* : тези доп. учасників наук.-практ. конф., присвяч. 96-й річниці від дня народження О. А. Пушкіна (м. Харків, 21 трав. 2021 р.). Харків : ХНУВС, 2021. С. 228–232. – 0,27 д.а.
3. Музика Т. О. Термінологія цивільного права: ознаки та питання формування. *Десяті юридичні диспути з актуальних проблем приватного права, присвячені пам'яті Є. В. Васильовського* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 28 травня 2021 р.) / відповід. ред. В. І. Труба, упор. А. Л. Святошнюк; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова ; економ.-прав. ф-т. Одеса : Фенікс, 2021. С. 150–154. – 0,23 д.а.

4.2. Наукова новизна отриманих результатів.

1. Здійснення права на житло та право на поліпшення житлових умов є істотними складниками права на достатній життєвий рівень та права на повагу до честі та гідності людини. Тому однією із сутнісних ознак і вимог до житлового приміщення є його придатність для проживання, що, поряд з іншими критеріями, створює належні житлові умови. Держава в умовах ринку насамперед має створювати умови для того, аби її населення мало змогу реалізовувати своє право на житло приватноправовими засобами – власними силами, набуваючи житло у власність шляхом купівлі, індивідуального житлового будівництва й інвестування у будівництво житла. Придатність житла в приватноправових відносинах визначається не тільки уніфікованими об'єктивними критеріями, що визначені в чинному житловому законодавстві України, а й критеріями суб'єктивними, що кожен суб'єкт відповідного речового чи договірною правовідношення стосовно житла визначає самостійно. Ці суб'єктивні критерії можуть утворювати вимоги до житла фактично як вищі, так і нижчі, ніж ті, що містяться в законодавстві. Особа може зважати не тільки на вартість власне житла, а й на необхідність оплачувати комунальні послуги та здійснювати інші платежі, пов'язані за здійсненням права власності чи користування щодо цього житла. Тому так, з одного боку, реалізуються принципи свободи власності та свободи договору, а з другого – виникає питання про те, чи вважатиметься особа, що свідомо придбала для себе житло, що не відповідає нормам чинного житлового законодавства України, такою, що потребує поліпшення житлових умов за рахунок держави.

2. Умови припинення права на частку в спільному майні, зокрема в житлі, сформульовані за допомогою оціночних понять, конкретизація яких здійснюється судами під час винесення рішення окремо з урахуванням обставин кожної справи. Стосовно житла беруться до уваги його технічні характеристики, висновки санітарної, пожежної та інших служб, що здійснюють обслуговування об'єктів житлового господарства, а також вимоги ЖК. При цьому слід урахувати такі загальні засади цивільного права, як неприпустимість позбавлення права власності, а також справедливість, добросовісність, розумність. У випадку позбавлення права на частку житла як одного з найбільш цінних матеріальних благ особливе значення має істотність шкоди, яка може бути завдана. І основним її критерієм є наявність у відповідача іншого житла, однак і він не є безумовним. Проведений аналіз норм статті 365 ЦК дав змогу зробити висновок про те, що всі умови, які містяться в частині першій цієї статті, здебільшого є взаємопов'язаними й взаємообумовленими, особливо зважаючи на специфіку її застосування у відносинах, об'єктом яких є житло.

3. Для приватного права існування непойменованих договорів, які опосередковуються непойменованими ж термінами є явищем цілком прийнятним, оскільки є втіленням принципу свободи договору, проте виникає питання про їхнє змістовне наповнення, зважаючи на вимоги термінотворення. Водночас для приватного права характерна й велика кількість оціночних понять, конкретний зміст яких сторони правовідношення формують під час укладення договорів або, наприклад, суди конкретизують під час розгляду справ. Тому важливим натепер питанням є досягнення балансу між такими вимогами до юридичних термінів, як їх системність, наявність чіткої дефініції, прагнення до однозначності, стилістична нейтральність, точність, висока інформативність, та втіленням засад диспозитивності правового регулювання приватних (цивільних) правовідносин. Одним зі способів збалансування процесів термінотворення та терміновживання вважаємо розробку алгоритмів установаження змісту непойменованих термінів та конкретизації змісту оціночних понять.

4. Немає ані спеціальної норми, яка б характеризувала зловживання правом як протиправну дію (бо в такому випадку це було б правопорушення, а не зловживання правом), ані спеціальної норми, яка б встановлювала санкцію за таку дію (окрім загальних положень та принципів цивільного законодавства). Однак у разі зловживання правом особа не порушує норму права, а діє всупереч призначенню суб'єктивного права. По суті, зловживання правом є порушенням засад справедливості, добросовісності, розумності.

5. Участь у розробці законопроектів та проектів інших нормативних актів.

5.1. Участь у підготовці законопроектів (кодексів та інших законів).

Пропозиції до проекту Закону з рекодифікації (оновлення) цивільного законодавства України по вдосконаленню норм статті 539 ЦК України «Виконання альтернативного зобов'язання»

5.2. Рецензування (підготовка експертних висновків) проектів законів та інших нормативно-правових актів.

1. Висновок щодо проекту Закону про захист права власності та інших речових прав осіб, постраждалих внаслідок проведення антитерористичної операції або операції Об'єднаних сил (реєстраційний № 5177-1 від 17 березня 2021 року)

6. Зв'язок з практикою:

6.1. Проведення узагальнень практики застосування законодавства та проведення інших соціологічних досліджень.

6.2. Підготовка доповідних записок до судових, правозастосовчих та інших державних органів.

6.3. Участь у розробці наукових висновків за зверненням суддів Верховного Суду та Конституційного Суду України.

1) Відповідь на звернення голови Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду Б. І. Гулька про підготовку наукового висновку у справі 564/2227/17 (провадження № 61-399960св18) про правову природу диплома про вищу освіту.

2) Відповідь на запит про підготовку наукового висновку за зверненням судді Великої палати Верховного Суду Пророка В. В. у справі № 143/591/20 щодо можливості застосування до відносин

відновлення порушеного переважного права укладення договору оренди на новий строк положень за аналогією закону положень статті 362 ЦК України про переважне право купівлі частки у праві спільної часткової власності.

3) Відповідь на звернення судді Верховного Суду О. О. Банасько про надання наукового висновку стосовно справи № 916/4644/15 за касаційною скаргою Товариства з обмеженою відповідальністю «ГРОСС» на постанову Південно-західного апеляційного господарського суду від 19.01.2021, у якій виникли проблемні питання правозастосування частини третьої статті 267 Цивільного кодексу України (далі – ЦК) у справах про банкрутство щодо застосування позовної давності на підставі заяви сторони (кредитора), який не є стороною спору.

4) Відповідь на звернення судді Конституційного Суду С. Головатого по справі за конституційною скаргою Акціонерного товариства „Державний ощадний банк України“ щодо відповідності Конституції України (конституційності) припису першого речення частини першої статті 1050 Цивільного кодексу України

6.4. Прочитані лекції практичним працівникам. -

6.5. Підготовка відповідей (висновків) на запити органів державної влади та місцевого самоврядування, організацій та громадян. -

7. Чи ви є депутатом місцевої ради, чи входите до складу інших органів місцевого самоврядування (в тому числі робочих та дорадчих). -

8. Участь у конференціях, семінарах (вказати повну назву конференції, дату та місце проведення).

Проблеми вдосконалення приватноправових механізмів набуття, передачі, здійснення та захисту суб'єктивних цивільних та сімейних прав : науково-практична конференція, присвячена пам'яті проф. Чингізхана Нуфатовича Азімова (Харків, 16 грудня 2020 р.).

Проблеми цивільного права та процесу : науково-практична конференція, присвячена 96-й річниці від дня народження О. А. Пушкіна (м. Харків, 21 трав. 2021 р.). Харків : ХНУВС, 2021.

Десяті юридичні диспути з актуальних проблем приватного права, присвячені пам'яті Є. В. Васьковського : Міжнародна науково-практична конференція (м. Одеса, 28 травня 2021 р.).

9. Видавнича діяльність (монографії, статті, навчальні посібники, тези та ін.) дати перелік надрукованих у 2021 р. робіт, їх обсяг, кількість друкованих аркушів.

Наукові статті:

1.Музика Т. О. Застосування оціночних понять як умов примусового припинення права на частку в спільному житлі. *The Journal of Eastern European Law / Журнал східноєвропейського права*. 2021. № 94. С. 94–101. URL: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2021/11/muzyka_94.pdf. – 0,7 д.а.

2.Музика Т. О. Поняття придатності житла як об'єкта прав власності та користування з погляду його оціночності. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 10. С. 141–144. URL: http://www.lsej.org.ua/10_2021/36.pdf. – 0,7 д.а.

Тези наукових доповідей та повідомлень:

1. Музика Т. О. Різномасштабність поняття юридичної відповідальності в контексті засад чинного цивільного законодавства України. *Проблеми вдосконалення приватноправових механізмів набуття, передачі, здійснення та захисту суб'єктивних цивільних та сімейних прав* : матеріали науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Чингізхана Нуфатовича Азімова (Харків, 16 грудня 2020 р.). Харків, 2020. С. 161–163. – 0,23 д.а.

2. Музика Т. О. Право/обов'язок сплати неустойки та зменшення її розміру судом у контексті засад диспозитивності та передбачуваності правового регулювання. *Проблеми цивільного права та процесу* : тези доп. учасників наук.-практ. конф., присвяч. 96-й річниці від дня народження О. А. Пушкіна (м. Харків, 21 трав. 2021 р.). Харків : ХНУВС, 2021. С. 228–232. – 0,27 д.а.

3. Музика Т. О. Термінологія цивільного права: ознаки та питання формування. *Десяті юридичні диспути з актуальних проблем приватного права, присвячені пам'яті Є. В. Васьковського* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 28 травня 2021 р.) / відповід. ред. В. І. Труба, упор. А. Л. Святошнюк; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова ; економ.-прав. ф-т. Одеса : Фенікс, 2021. С. 150–154. – 0,23 д.а.

9.1. Вказати публікації, з зазначенням вихідних даних, у наукометричних базах даних Scopus, Web of Science (окремо).

9.2. Вказати публікації, з зазначенням вихідних даних, у інших наукометричних базах даних. Index Copernicus International (Республіка Польща):

1. Музика Т. О. Застосування оціночних понять як умов примусового припинення права на частку в спільному житлі. *The Journal of Eastern European Law / Журнал східноєвропейського права*. 2021. № 94. С. 94–101. URL: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2021/11/muzyka_94.pdf.

HeinOnline:

1.Музика Т. О. Поняття придатності житла як об'єкта прав власності та користування з погляду його оціночності. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 10. С. 141–144. URL: http://www.lsej.org.ua/10_2021/36.pdf.

10. Чи являєтесь членом редакційної колегії якого-небудь видання. -

11. Вказати членом якої спеціалізованої вчених ради ви є. -

12. Опонентом яких дисертаційних захистів були. -

13. Підготовка відгуків на автореферати окремо докторські, окремо кандидатські. -

14. Чи були у звітному році лауреатом/стипендіатом (вказати повну назву стипендії/премії). -

15. Співробітництво з закордонними організаціями. -

16. Участь у наукових заходах спільних з облдержадміністрацією. -

17. Участь у наукових дослідженнях на госпрозрахунковій основі. -

18. Які відзнаки чи нагороди отримали у звітному році. -

Затверджено на засіданні кафедри

цивільного права № 2

протокол № 3 від 25 листопада 2021 року

к.ю.н, Асистентка кафедри
цивільного права № 2

Т. Музика